

Är coronapandemin välgrundat skäl att undvika ett barn?

Katekesen förklarar i avdelningen om de Tio Budorden, "Makarnas kärlek" (§2260) och "Fruksamheten i äktenskapet" (§2366), att läroämbetet "flera gånger lärt att varje äktenskaplig akt *per se* skall vara öppen för att ge livet vidare".

Vi ser denna lära återgiven också i S:t Paulus VI:s encyklika *Humanae vitae* (1968) under rubriken "Förenande och fortplantning" (§ 12). Vad påven också säger i § 16, "Utnyttjandet av ofruktsamma perioder", är att makarna med "välgrundade skäl" kan ha intimt umgänge endast under de perioder som är ofruktsamma för att därigenom kunna kontrollera födelsen på ett sätt som inte alls strider mot de moraliska principer som vi nu förklarar".

Coronapandemin är enligt min mening "välgrundade" och alltså "allvarliga skäl" att undvika att få ett barn till genom att förenas i den äktenskapliga akten under den infertila tiden i månaden.

Undervisningen som säger att den äktenskapliga aktens två aspekter, den förenande och den barnalstrande, inte av människan får skiljas åt, blir för många gifta aktuell och moraliskt viktig under en tid som skiljer sig från det normala sociala livet.

Kyrkan har alltid lärt detta som bindande norm för de döpta gifta som lever äktenskapets heliga sakrament. Det handlar inte om äldre tiders synsätt och moderna tiders praxis. Det handlar om människans natur och om naturens lag så som den alltid måste fungera i det äktenskapliga livet.

Naturen är så inrättad att ett barn inte alltid kan komma till genom den intima föreningen även om de gifta vill det. Det är tiden

för kvinnans ägglossning som är antingen positiv eller negativ för att ett nytt mänskligt liv skall komma till. Men Kyrkan förklarar också att det är moraliskt rättfärdigt och därför tillåtet att *undvika* ett nytt havandeskap *om det finns allvarliga skäl för att söka undvika det*.

Om skälen är "allvarliga", det vill säga är till skydd eller försvar för kvinnans hälsa, eller för familjens ekonomiska situation, eller för att inte utsätta det önskade barnets liv och hälsa för fara, är *den infertila perioden tillåten och moraliskt oantastlig*.

I min äktenskapsundervisning brukar jag ta som exempel på "allvarliga skäl" en kärnkraftskatastrof som innebär livshotande radioaktiv strålning, eller hungersnöd eller krig, eller kvinnans sjukdom som gör det osannolikt att hon skall överleva ett av sina havandeskap.

Alla dessa yttre omständigheter hör till begreppet "allvarliga skäl" som Kyrkans läroämbete talar om (se Pius XI, *Casti Connubii* (1930), *Gaudium et spes*, Andra vaticankonciliet, 1964, S:t Paulus VI, *Humanae vitae*, 1968, S:t Johannes Paulus II, *Familiaris consortio*, 1981, *katekesen* 1997 och påven Franciskus' *Amoris laetitia*, 2016).

Den äktenskapliga akten är en helig akt ordnad för livets helighets skull av Gud, både för makarnas skull och för barnets skull. Som Guds barn måste de gifta leva efter den vilja och ordning som är Guds uttryckliga vilja. Något annat kan inte vara möjligt.

Vad normen lär de troende kristna är samtidigt att en akt som *uttryckligen och avsiktligt utesluter* tillkomsten av nytt mänskligt liv strider mot den äktenskapliga moralen. Som jag nu har sagt i inledningen kan det dock finnas *särskilda, objektiva goda skäl, att försöka undvika ett nytt havandeskap i själva akten*. Men dessa skäl måste vara "allvarliga" och inte vara andra lämplighetsskäl.

Vad som alltid är möjligt för makarna att vara överens om är den sexuella avhållsamheten under en viss tid. Makarna själva

måste nu avgöra om coronapandemin för dem utgör en objektiv fara för ett blivande barn eller för dem själva. Att smittas av coronavirus COVID 19 kan vara livshotande. De kan alltid rådfråga läkare men det har själva det moraliska ansvaret.

Skulle ett par fråga mig om råd skulle jag i dessa tider som kan hota livet genom sjukligt virus rekommendera fullständig avhållsamhet i första hand och att välja den infertila tiden under månaden i andra hand. För ett moraliskt rätt beslut krävs ett levande samvete och bön. Man kan inte ansvarsfullt handla efter indikationer från andra människor eller prästers olika uppfattning. Alla kristna har av Gud fått nådemedlen för sina moraliska beslut. Andras åsikter kan aldrig ersätta det egna samvetets beslut. Kraften och viljan till att få barn har alltid Gud som sin källa. Gud är närvarande i all fortplantning på jorden och hos människan på ett särskilt sätt!

Göran Fäldt

Ordförande i Katolska Utskottet för Äktenskap och Familj

20 april 2020